

Austatud lugeja!

Juridica 15. aastakäiku tähistava lugejakonverentsi eelõhtul Harvardist postkasti potsanud e-kirjas tunti siirast huvi meie ajakirja vastu. Täpsemalt soovis Harold M. Moren sealsest õigusraamatukogust teada, kuidas taastada Harvardi õigus-teaduskonna Juridica tellimust, mis viimastel aastatel on kahetsusväärselt katkenud. Järgnes paar kuud kogumist ja detsembris sai Langdell Halli lähetatud Juridica puuduolevad numbrid. Tänuväärselt võttis Tartu Ülikooli Raamatukogu enda kohustuseks ajakirja edasise saatmise Harvardisse ülikoolide trükistevahetuse kaudu.

Kas eelneva uudisnupu sisuks on rõõmus tõdemus, et Juridica on leidnud tee maailma tippülikoolide raamatukogudesse? Kindlasti. Igati meeldiv on saata Juridica Internationali Harvardi ja Yale'i ning Juridicat juba aastaid mainekasse Columbia ülikooli; Juridicat tellivad ka euroinstitutsioonid: Euroopa Komisjon, Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Keskpank, Eurojust jt. Kummatigi ei tohi unustada järjest suureneva üleilmastumise kontekstis kohustust hoida eestikeelset teadus- ja oskuskeelt elavana. Juristid teavad, et ladina keel on säilinud, kuid paraku enam mitte igapäevase töövahendina.

Eesti keel teadus- ja oskuskeelena on akadeemilistes ringkondades igihaljas teema. Viimased kuud on siin toonud humanitaaridelt ridamisi muretsevaid seisukohavõtte. On täiesti selge, et rahvusvahelises diskussioonis peab Eesti õigusteadlane osalema ja enamasti tuleb seda teha inglise (paraku järjest harvemini saksa ja prantsuse) keeles. Kuid selle endastmõistetava tõdemuse taustal ei tohiks kuidagi ära unustada, et kultuuri osaks olevat õigust ei arenda Eestis meie eest mitte keegi. Me mitte ainult ei saa toimida kultuuri sees, vaid peame seda iga päev looma. Eesti keele kui töövahendi hoidmine ja selle arendamine teadus- ja oskuskeelena on ülimalt oluline ning seda lihtsalt ei ole võimalik asetada kellegi teise õlgadele. Siit tuleb otsesõnu kohustus kirjutada samal ajal nii võõr- kui ka emakeeles. Nii käitatakse enamikus Euroopa riikides, kes õnneks ei kannata alaväärsuskompleksi all ja kus omakeelne õigusteaduslik debatt kõige kõrgemal tasandil on endastmõistetav. Kui uus teadmine ei ole kättesaadav emakeelsena, siis ärgem imestagem, kui varsti polegi enam põhjust pidada maakeelset õigusteaduslikku mõttevahetust, eestikeelsetest doktoritöödest pole mõtet rääkidagi.

Lugejaskonna huvi omakeelse õigusteadusliku ajakirja vastu on igatahes olemas ja aina kasvab. Mainigem vaid mõnda arvudes mõõdetavat suundumust, mis viimasel viiel aastal ette on tulnud. Kui 2003. aasta mais oli Juridica võrguväljaande kasutajate arv **päevas** keskmiselt 192, siis 2008. aasta maiks on see suurenenud 2382-ni (kasv on enam kui kümnekordne!). Pöördumisi **kuus** tehti Juridicum andmebaasi tollal 2300 arvutist üle 200 000 korra, praegu 14 900 arvutist üle 480 000 korra. Kui viie aasta eest külastati andmebaasi 2,1 miljonit korda **aastas**, siis praeguseks on see kasvanud 4,3 miljoni pöördumiseni aastas. On selge, et ühelgi õigusteadusel kirjutajal ei ole mõistlik ignoreerida lugejaskonda, kes huvitub Juridicas avaldatavast eeltoodud määral. Sestap ootab toimetuskolleegium autoritelt jätkuvalt kaastöid.

Seni oleme suutnud sisustada (ja õnneks ka rahastada) nii emakeelset Juridicat kui ka selle võõrkeelset väljaannet Juridica International ning kasvatada kordades lugejahuvi. Selle üle ongi põhjust käesolevat 150. numbrit lugedes siiralt rõõmustada!

Peep Pruks